

Uppdrag att implementera en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden

Delredovisning

Arbetsförmedlingen

Författare: Masa Dizdar, Arild Vågen och Oskar Adenfelt

Datum: 2024-03-31

Diarienummer: Arbetsförmedlingen: Af-2024/0012 3591, Försäkringskassan: FK 2023/002497,

Migrationsverket: 1.1.2-2023-9904, Jämställdhetsmyndigheten: 2023/185

Förord

Regeringen gav den 25 maj 2022 Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Socialstyrelsen och Länsstyrelsen Västernorrland i uppdrag att i samverkan ta fram en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden (dnr A2022/00809). Den myndighetsgemensamma planen, liksom myndigheternas egna planer, lämnades till regeringen den 31 mars 2023.

Den 15 juni 2023 gav regeringen Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten och Migrationsverket i uppdrag att implementera den myndighetsgemensamma planen för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden. Socialstyrelsen ska i samverkan delta i genomförandet av den myndighetsgemensamma planen och genomförandet ska ske i samverkan med andra offentliga, privata och ideella aktörer.

Enligt det nya uppdraget ska Arbetsförmedlingen delredovisa det genomförda arbetet med implementeringen av den myndighetsgemensamma planen senast den 31 mars 2024 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet). Arbetsförmedlingen ska senast den 31 mars 2026 lämna en slutredovisning till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet).

Denna rapport utgör den första delredovisningen av uppdraget.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Maria Hemström Hemmingsson. Ärendet har föredragits av kvalificerade handläggare Masa Dizdar och Arild Vågen, Verksamhetsområde Lokal arbetsmarknad, enheten Arbetsmarknadsinsatser. Övriga som deltagit i den slutliga handläggningen är verksamhetsområdesdirektör Tove Elvelid, avdelningschef Maria Kindahl, enhetschef Arbetsmarknadsinsatser Therese Lindström, enhetschef Utbilda och samverka Emil Johansson och kvalificerad handläggare Oskar Adenfelt.

Parallellt har delredovisningen beretts och fastställts av generaldirektörerna för Försäkringskassan, Migrationsverket och Jämställdhetsmyndigheten.

Beslutet är fastställt digitalt i Diariet och saknar därför namnunderskrifter.

Maria Hemström Hemmingsson

Generaldirektör

Masa Dizdar och Arild Vågen

Kvalificerade handläggare

Sammanfattning

Den 15 juni 2023 gav regeringen Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket och Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att implementera den myndighetsgemensamma planen för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden.

Det myndighetsgemensamma arbetet utgår från tre utvecklingsområden:

- Likvärdigt bemötande
- Likvärdig tillgång till insatser
- Information och kommunikation

Sammanfattningsvis har följande genomförts inom de olika utvecklingsområdena.

Inom utvecklingsområdet likvärdigt bemötande har Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Migrationsverket inventerat vilka kompetensutvecklingsaktiviteter som finns på myndigheterna och som kan bidra till likvärdigt bemötande.

Inom utvecklingsområdet likvärdig tillgång till insatser har arbete påbörjats med att kartlägga vilka insatser, åtgärder eller stöd som finns på respektive myndighet samt att konkretisera hur uppföljning av tillgången till insatser ska ske.

Inom utvecklingsområdet information och kommunikation har gemensamma budskap att använda i kommunikationen med målgruppen formulerats.

Det myndighetsgemensamma arbetet sker i arbetsgrupper som har formats kring respektive utvecklingsområde och hålls samman av en operativ arbetsgrupp och en styrgrupp med representanter för de olika myndigheterna.

Återrapporten beskriver uppstarten av implementeringen av uppdraget och hur arbetet med implementeringen av den myndighetsgemensamma planen under de kommande tre åren struktureras och genomförs.

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	4
1 Inledning	6
1.1 Avgränsningar.....	6
1.2 Disposition.....	6
2 Struktur för det myndighetsgemensamma arbetet	7
2.1 Organisation för det myndighetsgemensamma arbetet	7
2.2 Uppföljning av det myndighetsgemensamma arbetet	7
2.3 Samverkan med andra myndigheter och aktörer	8
3 Utvecklingsområden	8
3.1 Likvärdigt bemötande.....	8
3.1.1 Pågående arbete inom utvecklingsområdet	8
3.2 Likvärdig tillgång till insatser	9
3.2.1 Pågående arbete inom utvecklingsområdet	9
3.3 Information och kommunikation	9
3.3.1 Pågående arbete inom utvecklingsområdet	9

1 Inledning

I den myndighetsgemensamma planen för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden som Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Socialstyrelsen och Länsstyrelsen Västernorrland lämnade in till regeringen 2023 identifierades tre hinder för målgruppens inträde på arbetsmarknaden.

- Diskriminering
- Tillgång till insatser
- Att känna till sina rättigheter och skyldigheter

Med utgångspunkt i utmaningarna har följande utvecklingsområden för planens genomförande under 2023–2025 formulerats:

- Likvärdigt bemötande
- Likvärdig tillgång till insatser
- Information och kommunikation

1.1 Avgränsningar

Denna rapport innehåller en delredovisning av det arbete som har skett sedan den myndighetsgemensamma planen togs fram. Delredovisningen avser det myndighetsgemensamma arbetet. Den beskriver inte det arbete som Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Migrationsverket har genomfört utifrån sina myndighetsspecifika planer.

För bakgrund och analys av målgruppens utmaningar och förutsättningar hänvisas till den analys som genomfördes i den myndighetsgemensamma planen som publicerades 2023.

1.2 Disposition

I kapitel 2 beskrivs det myndighetsgemensamma arbete som skett i enlighet med planen och i kapitel 3 beskrivs arbetet med genomförandet av planen.

2 Struktur för det myndighetsgemensamma arbetet

2.1 Organisation för det myndighetsgemensamma arbetet

Genomförandet av uppdraget med att implementera den myndighetsgemensamma planen har organiserats genom tillsättandet av en styrgrupp som utgörs av representanter från Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten samt Socialstyrelsen. Styrgruppen har beslutat att inrätta en operativ arbetsgrupp som har tillsatt tre arbetsgrupper, en för varje utvecklingsområde i planen.

2.2 Uppföljning av det myndighetsgemensamma arbetet

Av uppdraget från regeringen framgår att myndigheterna ska konkretisera hur årlig uppföljning av resultat och effekter ska göras. Myndigheterna kommer att redovisa implementeringen av planen genom att dela in resultaten av arbetet i kategorierna aktiviteter, produkter, ändrade arbetssätt och nya utfall. En aktivitet är en punktinsats som genomförs under en avgränsad tid och en ny produkt är mer beständig än en aktivitet.¹ Det myndighetsgemensamma arbetet har hittills gett resultat i form av nya aktiviteter och produkter. Aktiviteter som har genomförts är bland annat en inventering av kompetensutvecklingsaktiviteter och en workshop för att formulera gemensamma budskap. Den senare har resulterat i en ny produkt i form av gemensamma budskap.

Resultatkedja

Källa: Statskontoret

Vidare kommer myndigheterna att arbeta med effektkedjor för att visa på de tänkta effekter som myndigheternas planerade insatser förväntas ge. I många fall kommer sannolikt antaganden om effekterna på kvinnors arbetsmarknadsinträde behöva göras då det är svårt att särskilja effekterna av arbetet inom detta uppdrag från andra faktorer som påverkar.

¹ För beskrivning av dessa kategorier och exempel på hur de kan användas för att redovisa resultat se [Utvärdering av regeringens utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering i myndigheter. Slutrapport \(statskontoret.se\)](https://www.statskontoret.se/utvardering-av-regeringens-utvecklingsprogram-for-jamstalldhetsintegrering-i-myndigheter-slutrapport).

2.3 Samverkan med andra myndigheter och aktörer

Av uppdragsbeskrivningen framgår att implementeringen av planen ska ske i samverkan med andra myndigheter och aktörer. Samverkan med Sveriges kommuner och regionen samt länsstyrelserna har inletts genom uppstartsmöten och planering för 2024 och 2025 kopplat till aktiviteter inom utvecklingsområdena 2.1 Likvärdigt bemötande samt 2.3 Information och kommunikation. Ett möte med civilsamhället ägde rum i samverkan med NOD (Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället) den 1 december 2023. Syftet med mötet var att presentera den myndighetsgemensamma planen samt inleda en dialog om hur samverkan kring implementering av specifika aktiviteter kopplade till civilsamhällets arbete kan utformas. Vid mötet informerades representanter från civilsamhället om att ytterligare dialogträffar planeras under 2024.

3 Utvecklingsområden

Med utgångspunkt i de identifierade utmaningarna för utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden har följande utvecklingsområden under 2023–2025 formulerats:

- Likvärdigt bemötande
- Likvärdig tillgång till insatser
- Information och kommunikation.

Aktiviteterna som ska genomföras inom ramen för de tre utvecklingsområdena behöver i det fortsatta arbetet konkretiseras ytterligare i samverkan mellan de berörda myndigheterna. Som ett steg i det arbetet har en myndighetsövergripande arbetsgrupp skapats för varje utvecklingsområde.

3.1 Likvärdigt bemötande

I den myndighetsgemensamma planen bestämdes att myndigheterna ska samverka kring kompetensutveckling om likvärdigt bemötande samt kring metoder som bidrar till förändrade arbetssätt med syftet att dra lärdomar av varandra och sprida identifierade framgångsfaktorer.

3.1.1 Pågående arbete inom utvecklingsområdet

Under hösten 2023 har en arbetsgrupp sammankallats med representanter från Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Försäkringskassan och Jämställdhetsmyndighet med syfte att konkretisera och påbörja aktiviteter inom utvecklingsområdet likvärdigt bemötande.

Under hösten 2023 har myndigheterna inventerat vilka kunskapshöjande insatser och material som finns på respektive myndighet och som direkt eller indirekt kopplar till utvecklingsområdet likvärdigt bemötande. Syftet med inventeringen är att få en bild av vilka kunskapshöjande insatser och material som finns på de olika myndigheterna och identifiera om något saknas eller om befintliga insatser och material behöver tillgängliggöras eller implementeras mer effektivt. I nästa steg ska myndigheterna undersöka hur man kan dra fördel av varandras arbete genom att dela relevanta material och lära av varandra.

3.2 Likvärdig tillgång till insatser

I den myndighetsgemensamma planen bestämdes att en gemensam uppföljning av tillgång till insatser och stöd ska ske.

3.2.1 Pågående arbete inom utvecklingsområdet

En arbetsgrupp bestående av representanter från Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Försäkringskassan, Socialstyrelsen och Jämställdhetsmyndigheten har formats med syfte att konkretisera och påbörja aktiviteter inom utvecklingsområdet tillgång till insatser. Gruppen ansvarar också för att ta fram principerna för uppföljning av alla tre utvecklingsområden (se avsnitt 2.2).

Inom arbetsgruppen har kartläggning av vilka insatser, åtgärder eller stöd som finns hos Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Försäkringskassan, och som kan bidra till att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden, påbörjats. Syftet är att identifiera vilka insatser, åtgärder och stöd som är relevanta att följa upp i det här sammanhanget. Ett ytterligare syfte är att analysera vilka variabler utöver kön som myndigheterna kan utgå från i sina uppföljningar av tillgången till insatser. De uppföljningar som myndigheterna gör av de insatser, åtgärder och stöd som de ansvarar för kan sedan delas med de andra myndigheterna. På så sätt kan ojämlikheter i tillgången till insatser synliggöras.

3.3 Information och kommunikation

Utvecklingsområdet fokuserar på ett myndighetsgemensamt arbete för att nå fram med relevant information till utrikes födda kvinnor, i synnerhet de som i nuläget har begränsad kontakt med myndigheter och därför riskerar att hamna i ett långvarigt utanförskap. Information och kommunikation bör riktas direkt till målgruppen och även till de aktörer som möter individerna.

3.3.1 Pågående arbete inom utvecklingsområdet

En myndighetsgemensam kommunikationsgrupp bestående av representanter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Migrationsverket har formats med syftet att ta fram gemensamma budskap riktade till utrikes födda kvinnor.

Under 2023 har gruppen genomfört en myndighetsgemensam workshop för budskapsutveckling samt analyserat underlaget från workshopen. Baserat på analysarbetet har förslag till myndighetsgemensamma budskap utarbetats vilka i nästa steg behöver förankras och testas på målgruppen. Budskapen förväntas vara klara och beslutade under första kvartalet 2024.

Utöver det pågående kommunikationsarbetet har en dialog påbörjats med Sveriges kommuner och regioner kopplat till samverkan med kommuner som erbjuder öppna förskolor som en plattform för att stödja utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Här kan de gemensamma budskapen förmedlas via exempelvis handledningsmaterial för medarbetare i projektet eller som information direkt till utrikes födda kvinnor som är föräldralediga.

Parallellt fortsätter arbetet med att identifiera spridningskanaler för att nå fram till målgruppen. Lärdomar från civilsamhället kommer att inhämtas under 2024 genom att organisationer bjuds in till att bidra med erfarenheter och perspektiv om hur de når fram till utrikes födda kvinnor i sitt arbete.

Under 2024 kommer ett arbete för att se hur de gemensamma budskapen kan användas via arbetsgivare och anknypningspersoner att påbörjas. Dessutom planeras en gemensam dialog med Statens servicecenter i syfte att undersöka möjligheterna till informationsspridning vid folkbokföringstillfället.